פרי הארץ — ויקהל פקודי

פרשת פרה

פרש"י ז"ל על שהקדים בפ' ויקהל אזהרת שבת לצווי מלאכת המשכן לומר שאינו דוחה את השבת.

פתח הרב בפ' פקודי ויביאו את המשכן אל משה ומונה והולך כל מחברת המשכן וכליו ופרש"י ז"ל שהביאו למשה על שלא היו יכולין להקימו. ופסוק הוקם המשכן שפרש"י ז"ל מאליו והענין הוא מאמר הזהר על ולא יכול משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן ופירש הזהר שהוא ענין קשוטי כלה ואין דרך לעמוד שם בשע' שמתקשטת הנה הוא סתרי תורה ורזין דאורייתא שכל דבריהם כגחלי אש המלובשים בגשמיים לשבר את האוזן להבין ולהשכיל עמקי סודותי'. הנה הוא רזא דרזין הנסתר ונעלם יותר בסוד ה' והנה על שני כובים המכחישין זא"ז שהם פ' קחו מאתכם תרומה ופ' מכל נדיב לב שפי' הזהר שבתחלה היה גם לערב רב חלק במשכן לכן בא הפ' קחו מאתכם דייקא. הענין הוא שני מאמרי הש"ס שהם ללמוד שלא לשמה שמתוך כך בא לידי לשמה. ומאמר הסותר על הלומד שלא לשמה נוח לו שנהפכה שליחו על פניו וכבר פי' שהוא השלא לשמה לבד שאין כוונתו כ"א לזה משא"כ מי שרוצה לכו א"ע לשמה ועדיין לא הגיע אליה מתוך שלא לשמה בא לידי לשמה שהוא מאמר שהע"ה על פ' פרה אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני כי באמונה תלי' מילתא וכן מאמ' דהע"ה חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך שכבר פי' להיות ידוע שהגוף הוא חומר עכור ואינו מסכים לעשות כהתחייבות השכל כי אם ע"י פתויי משיגי הגוף שהם יראת עונש או שכר עוה"ב או נח"ר ותענוג שמרגיש בעבודתו ואהבתו את ה' ובאמת שאין שום השגה משגת ותופסת הדביקות האמתי בא"ס בשום שכל כ"ש בהרגשה ותענוג ממילא מובן שכל הרגשת היראה או אהבה או תענוג הדביקות והרגשת עניני כל אדם כוזב כי לא ברעש ה' אבל הדביקות האמתי אחר המורגש הוא השאינו מורגש בשום תפיסה והראי' כי לא יראני האד' וחי כ"א ע"י האמונה בלי שום הרגשה שהוא ענין בטול המציאות שא"א לעמוד עליו בעצמו וכ"ש להבין ולהשכיל לאחרים הוא הנק' לשמה של כל אדם לפום דרגא דילי' אבל א"א להגיע אליה כ" ע"י פתויי הגוף עם של לשמה תחילה שהוא הירא' והאהב' והתענוג. אשר בלתי אפשרותם לחול ג"כ כ"א ע"י האמונה בשכר ועונש ושארי עניני' וע"י אמונה זו מגיע למעלה הימנה כנזכר וזהו חשבי דרכי תחילה חשב דרכי הגוף ופתוייו ואח"כ ואשיבה רגלי שהיא האמונה הנק' רגל. אל עדותיך שהוא הלשמה עדות אמת בלי שום עירוב זרות ושקר וכן עדות הוא לשון קשוט עדי ולשון חבור אותי' דעות שהוא הדעת ודביקות. וזהו יפה שעה א' בתשובה ומ"ט בעוה"ז מכל חיי עוה"ב שכל חיי עוה"ב הם הכל השגות נוראות ועוצם התענוג מהם. והנה השעה א' שמשיג בעוה"ז בתשובה ומ"ט היא למעלה מכל אפשרות ההשגות שהיא האמונה הנז"ל בבטול מציאות כל הרגשותיו ותפיסתו אחר כלות אפשרי

השגתו והדביקות והתענוג האפשרי מתדבק באמונה זו אבל האמת הנה הוא שא"א להגיע לאמונה ודביקות זה כי אם אחרי כלות תחלה כל עניני אפשרי ההשגות ביראה ואהבה ודביקות המושגים. וזהו הכנה וכסא להשאינו מושג שאחר זה שהוא העיקר וזהו ענין פרה שמטמא את הטהורים ועוסקיה ומטהר את הטמאים שהוא ענין האמונה בשכר ועונש והשגתם באהבה ויראה שהיא תחלה למקראי קודש וזה השער לה' ואי אפשר בלתה ובלבד שלא ישאר כן לעולם בהם יעבוד כ"א בדביקו' שאינו מושג והוא פי' שמטמא את הטהורים העומדים במדריגה זו ומטהר את הטמאים המתחילים על ידה שהיא פתח השער. והוא ענין מלאכת המשכן שלא הי' אפשרי' הקמתו כ"א ע"י משה שהו' הי' הדע' שהו' החיבור והדביקות של כלל ישראל והנ' תחיל' נדבות המשכן הי' מכל נדיב לבו אפי' ערב רב שהוא תקרובת זרות הרבה ואח"כ מישראל לבד שהוא הזדככות יתירה וטהורה כמאמר קחו מאתכם דייקא שהרי המשכן שהיה מרומז בכל צורת מלאכותיו וכליו ועמודיו ואדניו לכל השתלשלות העולמות מתחילת המחשבה עד סוף המעשה להיות שכינה בתחתונים כמאמ' ושכנתי בתוכם וכן בכל אדם והמשכן הוא המחבר סוף המעשה עם תחלת המחשבה ובלתי אפשרות ההזדככות והטהרה כ"א מעט מעט וזעיר זעיר שהוא ענין לכתו מעולם לעולם דרך השתלשלו' העולמו' אבל באמת לא זו הדרך מטהרתו להיות תכליתי שהרי התכלית הוא הלשמה ושאינו מושג הוא עיקר העמידה המעמיד ומקים את הכל לכן לא הי' בלתי אפשרית ההקמה כי אם ע"י משה שהי' גבוה מכל העם כמאמר האנכי הריתי את העם שאמר משה כי תאמר אלי. שאהו בחיקו כאשר ישא האומן את היונק. שהיו כל ישראל עם כל עניני הזדככותם שהיו דור דעה כעולל ויונק בעיני משה שלא רוחץ מצואתו כי כן דרך כל השלא לשמה ועיקר הקמת המשכן הי' ע"י משה שהעלה וחיבר והקים את כל מלאכת המשכן בתוך כל ישראל שהוא השכינה שבתוך כל ישראל וכל א' וא' מהם תקומה היתה לו ע"י משה שהוא הדעת והדביקות שאינו מושג אצלו וכן ענין שבת הוא ענין עלית כל העולמות שהוא כל המדות והדביקות המושגים שהם ששת ימי המעשה וביום השביעי שבת כו' הוא הדביקות שאינו מושג המעלה את הכל. ואם יאמר האומר למה לי להתחיל בשלא לשמה שהם ששת ימי המעשה שהם מלאכת המשכן שהוא מעשה פרה המטמא את עוסקים שהרי העיקר להטהר גם מזה למה לי לאחוז בזה הוא שארז"ל המבואר בפרש"י ז"ל סמיכת שבת למלאכת המשכן מורה שאין מלאכת המשכן שהוא התחלת הטהרה דוחה את השבת שהוא עיקר הטהרה כי הכנה דרבה היא ההתחלה ואדרבא הוא המביא אל העיקר והוא פתח הכניסה שא"א בלתה וזהו שאינה דוחה שבת כי אם אדרבא מועיל לשבת במאמר חשבתי דרכי הנזכר והוא ענין אמרז"ל בחסידים הראשונים שהיו שוהין ג' שעות בכל תפלה שהיו מגיעים לדביקות האמונה ובטול המציאות כנז"ל ט' שעות בכל יום וזהו שאלת הגמרא תורתן או מלאכתן מתי נעשית והפי' שאלתם על מדותיהם הנק' בשם מלאכה וששת ימי המעשה המביאים לדביקות זה מתי נעשית שהרי ט' שעות היו עומדים בדביקות זה כמבואר בכתבים ע"ש.